

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁR

Országgyűlési...
Irományszám *K/5161/1*
Érkezeti 2015 JÚN 25.

Iktatószám: 32410/2015/PARL

Hiv.szám: K/5161

Sneider Tamás
országgyűlési képviselő részére
Jobbik
Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Ön által „*Mit kíván tenni a Kormány annak érdekében, hogy az árvák és a félárvak a családi körülményeikből fakadó nehézségek ellenére se induljanak sehol hátránnyal?*” címen feltett írásbeli kérdésre – Balog Zoltán miniszter úr megbízásából – az alábbi választ adom.

A Kormány továbbra is elkötelezett amellett, hogy minden gyermeknek megadja a biztonságot és mindent megtesz azért, hogy ne sérüljenek az érdekeik.

Az anyagi okok miatt rászoruló gyermekek részére biztosítható pénzbeli és természetbeni ellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: gyermekvédelmi törvény) szabályozza.

A gyermekvédelmi ellátások közé tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a gyermek otthon történő ellátásához szükséges támogatás biztosítása. A kedvezményt főszabályként olyan gyermek kaphatja, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 százalékát (2015-ben 37.050 forint). Egyes, speciális élethelyzethez kapcsolódó körülmények fennállása esetén az állam az általánoshoz képest egyedi, emelt mértékű belépési feltételt határoz meg, elismerve ezáltal ezen gyermekek, családok fokozott támogatási szükségletét. Erre tekintettel emelt összegű jövedelmi értékhatár került meghatározásra például a gyermeküket egyedül nevelő szülők, családbafogadó gyámok esetében is, melynek mértéke az öregségi nyugdíjminimum 140 százaléka (2015-ben 39.900 forint).

Az anyagi okok miatt rászoruló gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapján komplex természetbeni támogatásban részesülnek, így jogosultak többek közt a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, az augusztus, illetve november hónapban Erzsébet-utalvány formájában nyújtott természetbeni támogatásnak, továbbá a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (például: tankönyvtámogatás, kollégiumi díj kedvezmény, stb) az igénybevételére.

A kedvezmény speciális elemeként pénzbeli ellátásra jogosult továbbá a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó, amennyiben a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban vagy a nyugdíjszerű ellátásban részesül. A kedvezmény ezen speciális elemében elsősorban a szüleiket elvesztő gyermekek nagyszülei részesülhetnek. A pénzbeli ellátás havi összege a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 22 százaléka (2015-ben 6270 forint). Ezen túlmenően a jogosultak évente két alkalommal (augusztus és november hónapokban) a költségvetési törvényben meghatározott mértékű, 8.400 forint összegű pótlékban részesülnek.

Szintén a gyermekvédelmi törvény pénzbeli ellátásai közé tartozik az otthonteremtési támogatás, melynek célja az olyan családját elvesztő, vagy családjából kiemelt fiatal felnőtt lakáshoz jutásának, tartós lakhatása megoldásának elősegítése, aki nagykorúságát megelőzően legalább 3 évet eltöltött az intézményes ellátásban. A támogatás mértéke a nevelésben eltöltött évekhez,

valamint az igénylő vagyoni körülményeihez igazodik, maximum összege a hatályos szabályozás szerint 1.710.000 forint lehet.

A gyermekvédelmi törvény mellett a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: szociális törvény) is tekintettel van arra az esetre, ha az egyik szülő elhalálása miatt a másik szülő egyedül neveli gyermekét, gyermekeit. A szociális törvény az aktív korúak ellátásához kapcsolódóan, a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, a fogyasztási egység mértékének meghatározásakor tartalmaz kedvezményt a gyermekeit egyedül nevelő szülő részére. A gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik, javítva ezáltal az ellátáshoz való hozzáférés esélyét. Az árvák biztosítási elvre épülő ellátásáról a *társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény* rendelkezik, amely az elhunyt szülő társadalombiztosítási jogszerzése alapján nyújt ellátást az árvának. Az általános jogosultsági szabályokon túl azt az árvát is segíteni kívánja a nyugdíjrendszer, akinek a szülője nem tudta megszerezni az előírt feltételeket, de legalább az előírt szolgálati idő felét igazolni lehet. Ilyen esetben méltányosságból megállapítható az árvaellátás. Szintén az árvák mielőbbi készpénzellátáshoz jutását segíti az a szabály, hogy akinek a szülője külföldön is szerzett biztosítási időt, de annak igazolása hosszabb időt vesz igénybe, a tényállás tisztázásáig méltányosságból megállapított árvaellátást kap. Szintén a méltányosság keretei között lehetséges, hogy annak az árvának, akinek 25 éves koráig nem sikerül befejeznie a felsőoktatásban nappali tagozaton folytatott tanulmányait, pl. egy hosszabb betegség, esetleg gyermekvállalás miatt, 2 évvel meghosszabbítható az árvaellátás folyósítása. Az árvák jövedelembiztonságát fokozza, hogy a hozzátartozói ellátások közül egyedül az árvaellátásnak határozza meg a legkisebb összegét a jogszabály.

A *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény* szabályozza azon tanulók körét, akik térítésmentesen juthatnak tankönyvhöz. E szerint a 2015/16-os tanévben ingyenes tankönyvellátásra jogosultak köre az alábbi:

- Az 1-3. évfolyamon tanulók,
- a nemzetiségi, a gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban részesülők, valamint
- a rászorultság:
 - a) tartósan beteg,
 - b) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
 - c) három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,
 - d) nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, vagy
 - e) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Azon tanulók számára, akik a fenti bármely csoportba tartoznak, a tankönyvellátás ingyenes, tehát a szülőktől ellenérték nem kérhető. A rászorultsági alapot a szülők külön nyilatkozatban igazolják.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők körét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 19. §-a szabályozza.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult – többek között – ingyenes tankönyvellátásra. Ezen kívül gyermekétkeztetési normatív kedvezményre, [151. § (5) bek. a) és b) pont], valamint természetbeni támogatásra (20/A. §).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a) a gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek

ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140%-át,
- aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ac) ... [19. § (2) bek.]

Az ingyenes tankönyv igénybevétele tehát a jövedelmi viszonyokhoz kötött, a szabályozás nem tesz különbséget aközött, hogy a gyermeket, mely okból neveli egyedül az egyik szülő, illetve gyámjával kijelölt hozzátartozó, vagy más törvényes képviselő.

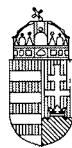
Továbbra is fontos számunkra, hogy a szüleiket elveszítő gyermekek ne szenvedjenek hátrányt, eredményesen tanulhassanak, és érettségi bizonyítványt szerezzenek nappali tagozatos középiskolai osztályokban, továbbá esélyt kapjanak a felsőfokú tanulmányok megkezdésére.

Budapest, 2015. június 25.

Üdvözlettel:

Rétvári Bence
államtitkár

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁR

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 43. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm Sneider Tamás (Jobbik) országgyűlési képviselő által feltett „*Mit kíván tenni a Kormány annak érdekében, hogy az árvák és a félárvák a családi körülményeikből fakadó nehézségek ellenére se induljanak sehol hátránnyal?*” című, K/5161. számú írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszomat.

Budapest, 2015. június 25.

Tisztelettel:

Rétvári Bence
államtitkár